

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 26. januára 2010*

Vo veci C-118/08,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 234 ES, podaný rozhodnutím Tribunal Supremo (Španielsko) z 1. februára 2008 a doručený Súdnemu dvoru 18. marca 2008, ktorý súvisí s konaním:

Transportes Urbanos y Servicios Generales SAL

proti

Administración del Estado,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda V. Skouris, predsedovia komôr A. Tizzano (spravodajca), J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts, J.-C. Bonichot, R. Silva de Lapuerta a C. Toader, sudcovia C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Schiemann, T. von Danwitz, A. Arabadjiev a J.-J. Kasel,

* Jazyk konania: španielčina.

generálny advokát: M. Poiares Maduro,
tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 22. apríla 2009,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Transportes Urbanos y Servicios Generales SAL, v zastúpení: C. Esquerrá Andreu, abogado,

- španielska vláda, v zastúpení: J. López-Medel Báscones, splnomocnený zástupca,

- Komisia Európskych spoločností, v zastúpení: R. Vidal Puig a M. Afonso, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 9. júla 2009,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu zásad efektivity a ekvivalencie z hľadiska pravidiel uplatňovaných v španielskom právnom poriadku na žaloby o zodpovednosť štátu pre porušenie práva Únie.

- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Transportes Urbanos y Servicios Generales SAL (ďalej len „Transportes Urbanos“) a Administración del Estado, ktorého predmetom bolo zamietnutie žaloby o zodpovednosť štátu, ktorú táto spoločnosť podala proti španielskemu štátu pre porušenie práva Únie.

Právny rámec

Šiesta smernica

- 3 Šiesta smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu — spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23),

zmenenej a doplnenej smernicou Rady 95/7/ES z 10. apríla 1995 (Ú. v. ES L 102, s. 18; Mim. vyd. 09/001, s. 274, ďalej len „šiesta smernica“) stanovuje vo svojom článku 17 ods. 2 a 5 vo svojom znení vyplývajúcom z článku 28f:

„2. Pokiaľ sa tovary a služby používajú na účely jeho zdaniteľných plnení, daňovník [zdaniteľná osoba — *neoficiálny preklad*] má právo odpočítať nasledovné položky z dane, ktorú má zaplatiť:

- a) daň z pridanej hodnoty, ktorá je splatná alebo bola zaplatená s ohľadom na tovar alebo služby, ktoré jej boli alebo majú byť dodané v tuzemsku inou osobou podliehajúcej dani [daň z pridanej hodnoty splatnú alebo zaplatenú na území štátu za tovary alebo služby, ktoré mu dodala alebo má dodať iná zdaniteľná osoba — *neoficiálny preklad*];

- b) daň z pridanej hodnoty, splatnú alebo zaplatenú s ohľadom na dovezený tovar v rámci územia krajiny;

- c) daň z pridanej hodnoty, splatnú podľa článkov 5 (7) a), 6 (3), a 28a (6);

...

5. V prípade tovarov a služieb pre potreby daňovníka [zdaniteľnej osoby — *neoficiálny preklad*] obe plnenia zahrnuté v odsekoch 2 a 3, kde ide o odpočítateľnú daň z pridanej hodnoty a pri plneniach, kde daň z pridanej hodnoty nie je odpočítateľná, je povolené odrátať [odpočítať — *neoficiálny preklad*] iba tú časť dane z pridanej hodnoty, ktorá sa týka prvých plnení.

Táto časť sa určí v súlade s článkom 19 za [pre — *neoficiálny preklad*] všetky plnenia realizované daňovníkom [zdaniteľnou osobou — *neoficiálny preklad*].

...“

- 4 Článok 19 šiestej smernice stanovuje kritériá pre výpočet odpočítateľnej čiastky podľa článku 17 ods. 5 prvého pododseku tejto smernice.

Vnútroštátne právo

- 5 Článok 163 španielskej Ústavy (ďalej len „Ústava“) stanovuje:

„Ak niektorý súd dôjde počas konania k záveru, že určité opatrenie so silou zákona, ktoré je uplatniteľné v prejednávanej veci a od platnosti ktorého závisí rozsudok, môže byť v rozpore s ústavou, obráti sa na Tribunal Constitucional [Ústavný súd] s prejudiciálnou otázkou v tých prípadoch, takou formou a s takými účinkami, ktoré upravuje zákon, pričom táto otázka nemá odkladný účinok.“

- 6 Zákon č. 37/1992 z 28. decembra 1992 o dani z pridanej hodnoty (BOE č. 312 z 29. decembra 1992, s. 44247), v znení zákona č. 66/1997 z 30. decembra 1997 (BOE č. 313 z 31. decembra 1997, s. 38517, ďalej len „zákon č. 37/1992“) obmedzuje právo zdaniteľnej osoby na odpočet dane z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) vzťahujúcej sa na nákup tovarov alebo služieb financovaných dotáciami. Tieto ustanovenia nadobudli účinnosť od zdaňovacieho obdobia 1998.

- 7 Zákonom č. 37/1992 tiež stanovuje, že každá zdaniteľná osoba je povinná podávať pravidelné daňové priznania, v ktorých vypočíta sumu dlžnej DPH (ďalej len „daňové priznania“).
- 8 Podľa všeobecného zákona o daniach č. 58/2003 zo 17. decembra 2003 (BOE č. 303 z 18. decembra 2003, s. 44987) má zdaniteľná osoba právo požiadať o opravu daňového priznania a prípadne požadovať vrátenie poukázaného daňového preplatku. Podľa článkov 66 a 67 uvedeného zákona môže v zásade toto právo vykonať v lehote štyroch rokoch od poukázania daňového preplatku alebo od uplynutia lehoty na podanie daňového priznania, ak bol daňový preplatok poukázaný počas plynutia tejto lehoty.

Spor vo veci samej

- 9 Súdny dvor rozsudkom zo 6. októbra 2005, Komisia/Španielsko (C-204/03, Zb. s. I-8389), v podstate rozhodol, že obmedzenie odpočítania DPH upravené v zákone č. 37/1992 bolo nezlučiteľné s článkom 17 ods. 2 a 5 a článkom 19 šiestej smernice.
- 10 Spoločnosť Transportes Urbanos podala daňové priznanie za zdaňovacie obdobia 1999 a 2000 v súlade so zákonom č. 37/1992, pričom nevyužila svoje právo požiadať na základe všeobecného daňového zákona č. 58/2003 o opravu daňového priznania. Je nepochybné, že toto právo bolo premlčané v čase, keď Súdny dvor vydal už citovaný rozsudok Komisia/Španielsko.
- 11 Transportes Urbanos preto začala konanie o náhradu škody na Rade ministrov proti španielskemu štátu. V rámci svojej žiadosti tvrdila, že jej bola spôsobená škoda vo výške 1 228 366,39 eura z dôvodu, že španielsky zákonodarca porušil šiestu smernicu, pričom

toto porušenie bolo konštatované v už citovanom rozsudku Súdneho dvora Komisia/Španielsko. Táto suma zodpovedala daňovému preplatku DPH poukázanému španielskym daňovým orgánom v rámci týchto zdaňovacích období, ako aj vrátenia, ktoré mohla táto spoločnosť žiadať za tie isté zdaňovacie obdobia.

- 12 Rada ministrov rozhodnutím z 12. januára 2007 zamietla túto žiadosť Transportes Urbanos, keďže sa domnievala, že skutočnosť, že Transportes Urbanos nepožiadala o opravu uvedených daňových priznaní v lehote na to stanovenej, prerušila priamu príčinnú súvislosť medzi porušením práva Únie vytýkaným španielskemu štátu a údajne spôsobenou škodou tejto spoločnosti.
- 13 Uvedené rozhodnutie o zamietnutí Radou ministrov sa zakladalo najmä na dvoch rozsudkoch Tribunal Supremo z 29. januára 2004 a 24. mája 2005 (ďalej len „sporná judikatúra“), podľa ktorých žaloby o zodpovednosť štátu za porušenie práva Únie podliehajú pravidlu vyčerpania správnych alebo súdnych opravných prostriedkov proti správne mu aktu spôsobujúcemu ujmu prijatému na základe vnútroštátneho zákona, ktorý je údajne v rozpore s právom Únie.
- 14 Dňa 6. júna 2007 podala Transportes Urbanos žalobu na Tribunal Supremo proti uvedenému rozhodnutiu Rady ministrov o zamietnutí jej žiadosti.

Vnútroštátne rozhodnutie a prejudiciálna otázka

- 15 Vo svojom rozhodnutí Tribunal Supremo pripomína, že podľa spornej judikatúry nie je žaloba o zodpovednosť štátu z dôvodu protiústavnosti zákona podmienená, na rozdiel

od rovnakej žaloby o zodpovednosť pre nezlučiteľnosť tohto zákona s právom Únie, žiadnej podmienke predchádzajúceho vyčerpania opravných prostriedkov proti správne mu aktu spôsobujúcemu ujmu, ktorý sa zakladá na tomto zákone.

- 16 Dôvod, prečo sa odlišne pristupuje k týmto dvom žalobám, sa zakladá na rozdieloch, ktoré existujú medzi žalobami, ktoré je možné podať proti správne mu aktu v závislosti od toho, či tieto žaloby sa zakladajú na jeho nezlučiteľnosti s právom Únie alebo porušení ústavy vnútroštátnym zákonom, podľa ktorého bol uvedený akt prijatý.
- 17 Sporná judikatúra totiž stanovuje, že vzhľadom na to, že sa predpokladá, že vnútroštátny zákon je v súlade s ústavou, o správnych aktoch založených na tomto zákone sa tiež predpokladá, že sú „zákonné“. Z toho vyplýva, že ani správne orgány, ani súdy nemôžu zrušiť tieto akty bez toho, aby bola rozsudkom Tribunal Constitucional vyhlásená neplatnosť zákona pre jeho nesúlad s ústavou v rámci konania o protiústavnosti podľa článku 163 Ústavy, pričom začať toto konanie môže len súd, ktorý v spore rozhoduje.
- 18 Za takých okolností, ak by sa ako podmienka pre podanie žaloby o zodpovednosť z dôvodu porušenia ústavy vyžadovalo skoršie vyčerpanie správnych a súdnych opravných prostriedkov proti správne mu aktu spôsobujúcemu ujmu, osobám podliehajúcim súdnej právomoci by vznikla povinnosť napadnúť správny akt prijatý podľa zákona, ktorý by mal byť považovaný za protiústavný, najskôr na správnych orgánoch a potom na súdoch, ako aj konať postupne na všetkých stupňov až dovedy, kým niektorý zo súdov napokon rozhodne o podaní návrhu na začatie konania o súlade tohto zákona s ústavou na Tribunal Constitucional. Taká situácia by bola neprimeraná a mala by neprípustné dôsledky.
- 19 Naopak, ak sa príslušné správne orgány alebo súdy domnievajú, že správny akt bol prijatý na základe zákona, ktorý je nezlučiteľný s právom Únie, sú podľa ustálenej

judikatúry Súdneho dvora povinné neuplatniť tento zákon ani správne akty prijaté na jeho základe. Takže by bolo možné žiadať tieto orgány o zrušenie správneho aktu spôsobujúceho ujmu a získať tak úplnú náhradu škody.

- 20 Okrem toho, podľa spornej judikatúry musí byť existencia porušenia práva Únie, na základe ktorej môže vzniknúť zodpovednosť štátu, vyhlásená rozhodnutím Súdneho dvora v prejudiciálnom konaní. Účinky rozsudku Súdneho dvora vydaného podľa článku 267 ZFEÚ však nie sú porovnateľné s účinkami rozsudku Tribunal Constitucional vyhlasujúcim zákon za protiústavný v tom zmysle, že jediné rozhodnutie Tribunal Constitucional spôsobí neplatnosť tohto zákona s retroaktívnym účinkom.
- 21 Za týchto okolností Tribunal Supremo rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je uplatnenie odlišnej doktríny stanovenej v [spornej judikatúre] Tribunal Supremo na prípady žaloby o náhradu škody na základe zodpovednosti štátu ako zákonodarcu, ktoré sú založené na správnych aktoch vydaných na základe zákona, ktorý bol vyhlásený za protiústavný, a na tých, ktoré sú založené na právnom predpise, ktorý bol vyhlásený za nezlučiteľný s právom [Únie], v rozpore so zásadami ekvivalencie a efektivity?“

O právomoci Súdneho dvora

- 22 Podľa španielskej vlády nie je Súdny dvor oprávnený rozhodovať o súlade práva Únie so súdnymi rozhodnutiami, ako sú tie, ktoré predstavujú spornú judikatúru, keďže Tribunal Supremo môže sám zmeniť túto judikatúru, ak sa domnieva, že nie je v súlade s právom Únie.

- 23 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že hoci neprináleží Súdnemu dvoru, aby v rámci prejudiciálneho konania rozhodoval o zlučiteľnosti ustanovení vnútroštátneho práva s právom Únie, opakovane rozhodol, že je príslušný poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky výkladové prvky vyplývajúce z práva Únie, ktoré mu umožnia posúdiť tento súlad na účely rozhodnutia sporu, v ktorom rozhoduje (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 15. decembra 1993, Hünermund a i., C-292/92, Zb. s. I-6787, bod 8, ako aj z 31. januára 2008, Centro Europa 7, C-380/05, Zb. s. I-349, bod 50).
- 24 Preto, ako uviedol generálny advokát v bode 13 svojich návrhov, pôvod pravidiel vnútroštátneho práva, akými sú zákony, iné správne predpisy či judikatúra, ktorých súlad s právom Únie má vnútroštátny súd posúdiť, pričom musí zohľadniť výkladové prostriedky poskytnuté Súdny dvorom, nijako nezasahuje do právomoci Súdneho dvora rozhodnúť o návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 25 Navyše podľa ustálenej judikatúry platí, že v rámci spolupráce medzi Súdny dvorom a súdmi členských štátov zakotvenej v článku 267 ZFEÚ prináleží výlučne vnútroštátnym súdom, ktoré spor prejednávajú a ktoré nesú zodpovednosť za nimi vydané rozhodnutie, posúdiť so zreteľom na osobitosti prípadu tak nevyhnutnosť podania Súdnemu dvoru návrhu na začatie prejudiciálneho konania, aby vydal rozsudok, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto, ak sa otázky položené vnútroštátnymi súdmi týkajú výkladu práva Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť (pozri v tomto zmysle najmä rozsudky z 13. marca 2001, PreussenElektra, C-379/98, Zb. s. I-2099, bod 38; z 22. mája 2003, Korhonen a i., C-18/01, Zb. s. I-5321, bod 19, ako aj z 23. apríla 2009, VTB-VAB a Galatea, C-261/07 a C-299/07, Zb. s. I-2949, bod 32).
- 26 V prejednávanej veci nemá Súdny dvor podať výklad vnútroštátneho práva či rozsudku vnútroštátneho súdu, ale poskytnúť tomuto súdu prvky výkladu zásad efektivity a ekvivalencie, aby mu umožnil rozhodnúť, či je podľa práva Únie povinný neuplatniť

vnútroštátne pravidlá o náhradu škody proti štátu pre porušenie práva Únie vnútroštátnym zákonom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júla 2007, Lucchini, C-119/05, Zb. s. I-6199, bod 46).

27 Súdny dvor je teda oprávnený rozhodnúť o tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

O prejudiciálnej otázke

28 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či právo Únie bráni pravidlu členského štátu, podľa ktorého žaloby o zodpovednosť štátu založené na porušení tohto práva vnútroštátnym zákonom, podliehajú podmienke skoršieho vyčerpania opravných prostriedkov proti správne mu aktu spôsobujúcemu ujmu, hoci také isté žaloby nepodliehajú tejto podmienke v prípade, že sa zakladajú na porušení ústavy týmto zákonom.

Úvodné pripomienky

29 Aby bolo možné odpovedať na túto otázku, treba najskôr pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry zásada zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú jednotlivcom porušením práva Únie, ktoré sú mu pripísateľné, je súčasťou systému zmlúv, na ktorých je Únia založená (pozri v tomto zmysle rozsudky z 19. novembra 1991, Francovich a i., C-6/90 a C-9/90, Zb. s. I-5357, bod 35; z 5. marca 1996, Brasserie du pêcheur a Factortame, C-46/93 a C-48/93, Zb. s. I-1029, bod 31, ako aj z 24. marca 2009, Danske Slagterier, C-445/06, Zb. s. I-2119, bod 19).

- 30 V tejto súvislosti Súdny dvor rozhodol, že poškodení jednotlivci majú právo na náhradu, keď sú splnené tri predpoklady, t. j. že porušená právna norma Únie má za cieľ priznať jednotlivcom práva, porušenie je dostatočne závažné a že medzi týmto porušením a škodou spôsobenou poškodeným jednotlivcom existuje priama príčinná súvislosť (pozri v tomto zmysle rozsudok *Danske Slagterier*, už citovaný, bod 20 a citovanú judikatúru).
- 31 Súdny dvor už spresnil, že štát musí, s výhradou nároku na náhradu škody, ktorý teda má v prípade splnenia týchto podmienok svoj základ priamo v práve Únie, napraviť následky spôsobenej škody v rámci vnútroštátneho práva zodpovednosti za spôsobenú škodu, pričom podmienky náhrady škody stanovené vo vnútroštátnych právnych úpravách nemôžu byť menej výhodné ako podmienky týkajúce sa obdobných vnútroštátnych prostriedkov nápravy (zásada ekvivalencie) a nemôžu byť upravené tak, aby viedli k praktickej nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu získania náhrady (zásada efektivity) (pozri v tomto zmysle rozsudky z 30. septembra 2003, *Köbler*, C-224/01, Zb. s. I-10239, bod 58, a z 13. marca 2007, *Test Claimants in the Thin Cap Group Litigation*, C-524/04, Zb. s. I-2107, bod 123).
- 32 Ako uviedol vnútroštátny súd, položenú otázku je potrebné skúmať z hľadiska týchto zásad.

O zásade ekvivalencie

- 33 Pokiaľ ide o zásadu ekvivalencie, treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry táto zásada vyžaduje, aby sa všetky pravidlá, ktoré sa uplatňujú na opravné prostriedky, uplatňovali bez rozdielu na opravné prostriedky založené na porušení práva Únie a na podobné opravné prostriedky založené na porušení vnútroštátneho práva (pozri

v tomto zmysle rozsudky z 15. septembra 1998, Edis, C-231/96, Zb. s. I-4951, bod 36; z 1. decembra 1998, Levez, C-326/96, Zb. s. I-7835, bod 41; zo 16. mája 2000, Preston a i., C-78/98, Zb. s. I-3201, bod 55, ako aj z 19. septembra 2006, i-21 Germany a Arcor, C-392/04 a C-422/04, Zb. s. I-8559, bod 62).

- 34 Napriek tomu túto zásadu nemožno vykladať tak, že ukladá členskému štátu povinnosť rozšíriť svoj najvýhodnejší vnútorný režim na všetky žaloby, ktoré boli podané v niektorej oblasti práva (rozsudky Levez, už citovaný, bod 42; z 9. februára 1999, Dilexport, C-343/96, Zb. s. I-579, bod 27, a z 29. októbra 2009, Pontin, C-63/08, Zb. s. I-10467, bod 45).
- 35 S cieľom overiť, či je zásada ekvivalencie dodržaná vo veci samej, je teda potrebné preskúmať, či je so zreteľom na predmet a základné znaky možné považovať žalobu spoločnosti Transportes Urbanos o zodpovednosť štátu, ktorá sa zakladá na porušení práva Únie, za podobnú so žalobou, ktorú by táto spoločnosť mohla podať na základe prípadného porušenia ústavy (pozri v tomto zmysle rozsudok Preston a i., už citovaný, bod 49).
- 36 Čo sa však týka predmetu týchto dvoch žalôb o zodpovednosť štátu, ktoré sú uvedené v predchádzajúcom bode, treba uviesť, že sa týkajú presne toho istého predmetu, t. j. náhrady ujmy spôsobenej poškodenej osobe prijatím aktu alebo nekonaním štátu.
- 37 Pokiaľ ide o základné znaky týchto žalôb, treba pripomenúť, že podľa pravidla predchádzajúceho vyčerpania opravných prostriedkov, o ktoré ide vo veci samej, sa rozlišuje medzi týmito žalobami tým, že sa vyžaduje, aby navrhovateľ najskôr vyčerpal opravné prostriedky proti správne mu aktu spôsobujúcemu mu ujmu, len ak sa žaloba o zodpovednosť zakladá na porušení práva Únie vnútroštátnym zákonom, podľa ktorého bol tento akt prijatý.

- 38 Treba však uviesť, že v rozpore s tým, čo by mohlo zdanlivo vyplývať z niektorých smerovaní spornej judikatúry uvedených v bode 20 tohto rozsudku, náhrada škody spôsobená porušením práva Únie členským štátom nepodlieha požiadavke, podľa ktorej existencia takého porušenia musí vyplývať z rozsudku Súdneho dvora v prejudiciálnom konaní (pozri v tomto zmysle rozsudky *Brasserie du pêcheur* a *Factortame*, už citovaný, body 94 až 96; z 8. októbra 1996, *Dillenkofer a i.*, C-178/94, C-179/94 a C-188/94 až C-190/94, Zb. s. I-4845, bod 28, ako aj *Danske Slagterier*, už citovaný, bod 37).
- 39 Treba však konštatovať, že vo veci samej spoločnosť Transportes Urbanos výslovne založila svoju žalobu o náhradu škody na už citovanom rozsudku Komisia/Španielsko vydanom na základe článku 226 ES, v ktorom Súdny dvor konštatoval porušenie šiestej smernice zákonom č. 37/1992.
- 40 Okrem toho z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Transportes Urbanos podala Rade ministrov žiadosť o náhradu škody z toho dôvodu, že lehoty na podanie žiadosti o opravu daňových priznaní podaných v zdaňovacích obdobiach 1999 a 2000 už v čase, keď bol vydaný rozsudok Komisia/Španielsko, uplynuli.
- 41 Ako však už bolo uvedené v bodoch 12 a 13 tohto rozsudku, uvedená žiadosť bola zamietnutá Radou ministrov práve preto, lebo Transportes Urbanos nepožiadala pred jej podaním o opravu svojich daňových priznaní.
- 42 Naopak, ako vyplýva z vnútroštátneho rozhodnutia, ak by Transportes Urbanos mohol založiť svoju žalobu o zodpovednosť na rozsudku Tribunal Constitucional, ktorým by bola vyhlásená neplatnosť uvedeného zákona z dôvodu porušenia ústavy, tejto žalobe by

sa mohlo vyhovieť, a to bez ohľadu na to, že daná spoločnosť nepožiadala o opravu daňových priznaní pred uplynutím lehôt na podanie uvedenej žiadosti.

43 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že za osobitných okolností vo veci samej, ako boli opísané v rozhodnutí vnútroštátneho súdu, jediný rozdiel medzi uvedenými dvoma žalobami, ktoré sú spomenuté v bode 35 tohto rozsudku, spočíva v tom, že porušenia práva, na ktorých sa tieto žaloby zakladajú, sú konštatované, v jednom prípade rozsudkom Súdneho dvora vydaným podľa článku 226 ES a v druhom prípade rozsudkom Tribunal Constitucional.

44 Keďže v rozhodnutí vnútroštátneho súdu neboli uvedené nijaké relevantné okolnosti, na základe ktorých by bolo možné dospieť k záveru, že existujú aj iné rozdiely medzi žalobou o zodpovednosť štátu, ktorú podala Transportes Urbanos, a žalobou, ktorú by mohla podať na základe konštatovania Tribunal Constitucional o porušení ústavy, táto samotná okolnosť nestačí na stanovenie rozlišovania medzi týmito dvoma žalobami z hľadiska zásady ekvivalencie.

45 V takom prípade treba uviesť, že dve vyššie uvedené žaloby môžu byť považované za navzájom podobné v zmysle judikatúry pripomenutej v bode 35 tohto rozsudku.

46 Z toho vyplýva, že so zreteľom na okolnosti opísané vo vnútroštátnom rozhodnutí zásada ekvivalencie bráni uplatneniu takého pravidla, o aké ide vo veci samej.

47 Vzhľadom na toto konštatovanie nie je potrebné preskúmať z hľadiska zásady efektivity pravidlo predchádzajúceho vyčerpania opravných prostriedkov, ktoré je sporné vo veci samej.

- 48 Z vyššie uvedeného vyplýva, že na položenú otázku treba odpovedať tak, že právo Únie bráni uplatňovaniu pravidla členského štátu, podľa ktorého žaloba o zodpovednosť štátu založenej na porušení práva Únie vnútroštátnym zákonom, konštatovanom rozsudkom Súdneho dvora vydaným podľa článku 226 ES, možno vyhovieť len v prípade, že žalobca predtým vyčerpал všetky vnútroštátne opravné prostriedky, ktorými sa domáhal neplatnosti správneho aktu spôsobujúceho mu ujmu, prijatého podľa tohto zákona, hoci sa toto pravidlo neuplatňuje v prípade, že ide o žalobu o zodpovednosť štátu založenú na porušení ústavy tým istým zákonom, konštatovanom na to príslušným súdom.

O trovách

- 49 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdny dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

Právo Únie bráni uplatňovaniu pravidla členského štátu, podľa ktorého žaloba o zodpovednosť štátu založenej na porušení práva Únie vnútroštátnym zákonom, konštatovanom rozsudkom Súdneho dvora Európskych spoločenstiev vydaným podľa článku 226 ES, možno vyhovieť len v prípade, že žalobca predtým vyčerpал všetky vnútroštátne opravné prostriedky, ktorými sa domáhal neplatnosti správneho aktu spôsobujúceho mu ujmu, prijatého podľa tohto zákona, hoci sa

toto pravidlo neuplatňuje v prípade, že ide o žalobu o zodpovednosť štátu založenú na porušení ústavy tým istým zákonom, konštatovanom na to príslušným súdom.

Podpisy